

Katowice, dnia 9 września 2024 r.

INFORMACJA Nr 10s/2023/EW

w sprawie wypadku śmiertelnego, zaistniałego w dniu 23 listopada 2023 r., w Polskiej Grupie Górniczej S.A. Oddział KWK Staszic-Wujek Ruch Murcki - Staszic w Katowicach, zgłoszonego do dyspozytora ruchu o godzinie 3⁰⁸, któremu uległ sztygar zmianowy oddziału górniczego G3, lat 47, pracujący w górnictwie 9 lat.

Wypadek zaistniał w rejonie skrzyżowania ściany 107/401/1/S, z Upadową XI-S badawczą, w pokładzie 401/1, na poziomie 500 m.

Pokład 401/1 o grubości od 1,43 m do 1,78 m i nachyleniu od 2° do 6°, niezagrożony tapaniami, zaliczony został do II kategorii zagrożenia metanowego, klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego oraz I stopnia zagrożenia wodnego. Eksploatację tego pokładu prowadzono między innymi ścianą 107/401/1/S o wysokości do 1,8 m, systemem poprzecznym z zawalem stropu, zlokalizowaną pomiędzy Upadową 107/401/1/S badawczą a Upadową XI-S badawczą.

Wyposażenie ściany stanowiło 145 sekcji liniowych typu ZRP-10/19-POz, 38 sekcji liniowych typu ZRP-10/19-POz1, 6 sekcji skrajnych typu ZRP-10/19-POz/BSN, 1 sekcję skrajną typu KHW-12/28-POz/BSN, kombajn typu KGE-710FM i przenośnik zgrzeblowy typu PATENTUS-PAT E-260.

Ścianę zaprojektowano w wariantcie, w którym wzmocnienie skrzyżowania ściany z Upadową 107/401/1/S badawczą stanowiła sekcja chodnikowa typu FAZOS 18/38, a skrzyżowania z Upadową XI-S badawczą sekcja typu KHW-12/28-POz/BSN. Urobek ze ściany transportowany był układem transportu urobku zabudowanym w Upadowej 107/401/1/S badawczej. Przewietrzanie ściany realizowano systemem na „U” prądem powietrza doprowadzanym Upadową 107/401/1/S badawczą w ilości około 1000 m³/min i odprowadzanym Upadową XI-S badawczą w kierunku szybu wentylacyjnego V.

Upadowa XI-S badawcza, likwidowana była za frontem ściany poprzez rabunek obudowy i zawal skał stropowych bezpośrednio za sekcją obudowy typu KHW-12/28-POz/BSN. Do końca dnia 22 listopada 2023 r. ścianą 107/401/1/S uzyskano średni postęp około 69 m, a do miejsca planowanego zakończenia eksploatacji pozostało około 392 m.

W dniu 22 listopada 2023 r. na zmianie rozpoczynającej się od godziny 24⁰⁰, sztygar zmianowy oddziału górniczego G3, skierował 14 pracowników do ściany 107/401/1/S w pokładzie 401/1 w celu kontynuowania eksploatacji. W skład tego zespołu pracowników wchodził między innymi: górnik przodowy, dwóch kombajnistów, trzech operatorów sekcji obudowy zmechanizowanej i czterech górników do zabudowy skrzyżowania ściany z Upadową XI-S badawczą. Około godziny 1⁴⁰, rozpoczęto

urabianie kombajnem końcowego odcinka ściany od sekcji 181 do 190. W ramach cyklu technologicznego przybrano organem kombajnu wypiętrzony spąg w Upadowej XI-S badawczej.

Do godziny 2¹⁰, na tym odcinku ściany urobiono caliznę węglową dwukrotnie i po wycofaniu kombajnu w rejon sekcji 181, pracownicy przystąpili do zabezpieczania stropu. Przesunięto sekcje obudowy i wykonano przekładkę trasy przenośnika ścianowego wraz z napędem pomocniczym. Około godziny 3⁰⁰, jeden z górników zatrudnionych w ścianie, zauważył w urobku zalegającym na przenośniku zgrzeblowym lampę i hełm oraz niezidentyfikowane części ciała, o czym poinformował przodowego ściany. O godzinie 3⁰⁸, przodowy ściany poinformował dyspozytora ruchu zakładu górniczego, że na trasie przenośnika ścianowego znajduje się lampa, którą tego dnia pobrał sztygar zmianowy oddziału G3 oraz hełm koloru białego i elementy (najprawdopodobniej ręka) ludzkiego ciała.

Dyspozytor ruchu kopalni, o godzinie 3⁵⁵ rozpoczął akcję ratowniczą polegającą na poszukiwaniu pracownika.

Do akcji ratowniczej skierowano 3 kopalniane zastępy ratownicze, 2 zastępy ratownicze CSRG w Bytomiu oraz 2 przewodników GOPR wraz z psami poszukiwawczymi.

W ramach akcji przebrano urobek zalegający na przenośniku ścianowym i w ścieżce kombajnowej od sekcji obudowy zmechanizowanej 181 do 190 oraz znajdujący się w zbiorniku wyrównawczym na poziomie 500 m. W jego wyniku odnaleziono rozczłonkowane fragmenty ciała sztygara, a przybyły do ściany 107/401/1/S lekarz o godzinie 6³⁰ stwierdził jego zgon. W celu odnalezienia pozostałych części rozczłonkowanego ciała sztygara, kontynuowano akcję ratowniczą do godziny 3³⁰ w dniu 24 listopada 2023 r.

Prawdopodobną przyczyną wypadku śmiertelnego było pochwycenie sztygara zmianowego przez obracający się organ urabiający, będącego w ruchu kombajnu ścianowego.

W związku z zaistniałym wypadkiem, Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach wydał decyzje:

W dniu 23 listopada 2023 r., którą:

Nakazał zabezpieczyć dojście do rejonu ściany 107/401/1/S w pokładzie 401/1 na poziomie 500 m przed dostępem osób nieupoważnionych, na zasadach określonych przez kierownika ruchu zakładu górniczego, do czasu przeprowadzenia oględzin miejsca wypadku.

W dniu 24 listopada 2023 r., którą:

- I. Wstrzymał ruch zakładu górniczego w części dotyczącej:

1. Eksploatacji pokładu 401/1 ścianą 107/401/1/S w polu S na poziomie 500 m, do czasu doprowadzenia sposób zabudowy skrzyżowania ściany 107/401/1/S z Upadową XI-S badawczą do stanu zgodnego z „Projektem technicznym eksploatacji pokładu 401/1 ścianą 107/401/1/S w polu S na poziomie 500m w kopalni węgla kamiennego Staszic-Wujek Ruch Murcki-Staszic” w oparciu o szczegółowe ustalenia kierownika ruchu zakładu górniczego oraz zweryfikowania ustaleń tego projektu w zakresie eksploatacji tej ściany na odcinku przyległym do Upadowej XI-S badawczej wraz ze skrzyżowaniem oraz bezpiecznego przejścia załogi do ściany z uwzględnieniem istniejących warunków górniczo-geologicznych.
2. Eksploatacji kombajnu ścianowego typu KGE-710 FM zabudowanego w ścianie 107/401/1/S w pokładzie 401/1, na poziomie 500 m do czasu doprowadzenia wyłącznika awaryjnego kombajnu ścianowego do stanu technicznego, w którym odblokowanie wyłącznika możliwe będzie po wykonaniu dodatkowych czynności. Wyłącznik awaryjny kombajnu doprowadzić do stanu, w którym dostępny będzie z każdego miejsca wzdłuż kombajnu od strony obsługi.
3. Eksploatacji przenośnika ścianowego zgrzeblowego typu PATENTUS-PAT E-260 zabudowanego w ścianie 107/401/1/S w pokładzie 401/1, na poziomie 500 m do czasu zapewnienia możliwości zatrzymania przenośnika zgrzeblowego ścianowego z dowolnego miejsca trasy, w którym w trakcie ruchu tego przenośnika jest dopuszczalne przebywanie osób, poprzez połączenie linką wyłączników awaryjnego zatrzymania, zabudowanych na zastawkach przenośnika ścianowego, na wysokości sekcji obudowy zmechanizowanej o numerach kolejnych: 161, 175 oraz napędzie zwrotnym tego przenośnika.
4. Eksploatacji instalacji elektrycznej zasilającej kombajn ścianowy typu KGE-710FM i przenośnik zgrzeblowy ścianowy typu PATENTUS PAT E-260 w ścianie 107/401/1/Sw pokładzie 401/1, na poziomie 500m do czasu dokonania potwierdzenia przez komisję, powołaną przez kierownika ruchu zakładu górniczego, sprawności kombajnu ścianowego w zakresie działania: wyłącznika awaryjnego, dostępnego z każdego miejsca wzdłuż kombajnu od strony obsługi, powodującego wyłączenie kombajnu oraz współpracujących z nim urządzeń, tj. przenośnika zgrzeblowego ścianowego oraz sygnalizatora akustycznego kombajnu.

II. Nakazał:

1. Bezzwłocznie przeszkolić pracowników zakładu górniczego zatrudnionych w ścianach wydobywczych w zakresie bezpiecznego poruszania się w rejonie pracującego kombajnu ścianowego.
2. Bezzwłocznie zapoznać załogę zatrudnioną w ruchu zakładu górniczego z okolicznościami wypadku.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Katowicach.